

יב:

עין משפט
נר מצוה

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

מסורת הש"ס

(א) וַיִּזְעַן תֹּמֵס לַעֲלִיל בִּי דָּוִד
שְׂמָאֵל, (ב) לִקְמוֹן לֹא־
(ג) כֹּלֵס פִּיִּי מִצִּיּוֹן,
(ד) פִּיִּי־אֵל דִּבְמוֹת (הִ"ט),
(ה) וַיִּזְעַן תֹּמֵס גִּיטִין כֹּכ־
דָּוִד וְהָא' וְתוֹס' יִבְמוֹת קֹד־
דָּוִד וְהָא' אֲמַרְיָה, (ו) [סוף
פֶּרֶשָׁה יג אֲחִימִי מִן חֲבֵרָא
מִבְּקֵר וְכוּ', (ז) וְלִי־כִישׁ
דָּף מוֹזֵא].

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דמן חכמיא
כ"י, נ"ב ע"ל דף ל"א:
(ב) "חום" ד"ה מאן וכו'
י"ל דגדול: (ג) ד"ה קטן
וכו' בסוף פ' ב"ש לשם
חילוק מ"ל ויציאת אחרים
נמחק:

לעזר רש"י

גלאנץ (גלנץ) בלוט.

מוסף דעם

אלא שמואל יקבלו.
לון שפח. לאשמיטן
שין מוסרין לון חילין
לכחילה ואשלו חארים
וואן חאם דעמיטן
לוקל חמדי (דעיד ב.)
ועירא דמן חברא.
גור הישענ. ולי גרא
לדאשעט ועירא ביה נקרא
דמן חברא. שמונ הישענ
(דמן ח.) דא חני לה.
שע חמשנ מרוב. ודא
אמר לה. דעמטן שכלס
בר נתן (שמונ)

הבי קאמער. הא' גראץ דקאמער לא סכרא דידיה הוא דאשמעינן וגא' רואה אזי קאמער אלס פלוגמייזיוס קה"ל תנאי פליגי וזכי קאמער גראץ דברי ר' יהודה האוסר אפילו לר' חנינא כשמאלא באשפס שבזבז דמדורי רבי חנינא דלסרי' ודברי רבי חנינא נר' כלומר שאף רבי חנינא האמרי אלא כשמאלא באשפס בצדיציס

חולקין אבל באשפה שצדק מודה
 רבי חנינא ומימלא שמעין מדאוק
 פלוגתיהו באשפה שצדק מכלל צדקת
 דרבי **שמואל קלולא לא קטני** ואמר
 דביצוד קמייהו דקתני ואשיתנא
 כשרה חזק מחרש שוטה וקטן: **אלא שמואל**
יקלולא דמשמע דמועדים הם להקל:
ואם אומרם אין מוסרין להם חולין
 כלומר דאמר חולין לכתחלה ואשיתנא
 אחרש עומדים על גבן: **מאן תנא**
דלא בעינן כוונה לשחיסא דהא חרש
 שוטה וקטן לחמישה צעלנא ממוזי
 ואין להם דעת להסתכן לשחיסא וקמי
 וכוין שחטו וכו' דקרי נא חרש
 שוטה וקטן. והא דפרסין גרים פירקין
 (דף כ: ב) אי נימא אחרש שוטה וקטן
 עלה קרי ואם שחטו מנעי ליה הכי
 פריקין אי נימא אחרש שוטה וקטן
 לחריה קרי עלה קרי מיניה קא פליק
 ואם שחטו מיבעי ליה: **דמן חכריא**.
 (א) בני הישיבה: **דדרבא**. כהנון:
הוא חני לה. דאשפה מתנינא וגרסה:
הוא אמר לה הלכך כרבי נסן. הוא
 אמר לה דמשחו שסלה כרבי נסן:
 והא בעינן מוליך ומביא. דתנן
 בפרק שני (לקמן כ: ב) **שסלה ובאם**
דדרבא. שחכרה וליכתיחו והכמה
 צמחל וחזר ומחכה. והוא הדין נסן
 דתני לחריה בספין שיש סו' חזק ללאר

רבי יהודה לרבי
 וסי הגלילי באשפה
 אבנו של רבי יוסי
 אלא באשפה שבבית
 מודי ליה וגראין כו':
 נסן שמואל יקלולא את
 לא קתני אלא שמואל
 אומרם אין מוסרין
 בכול ששחטו ואחרים
 כשרה: **מאן** (א) **תנא**
 מימיה אמר רבא רבי
 א ועירא דמן חבריא
 וחתל והלכה ושחטה
 וחכמים פוסלין הוא
 ה: **הלכה כרבי נתן**
 ביא ישהלכה ובאה
 אבא בעי רבי יוחנן
 אין לו מחשבה א"ל
 מעשה מ"ש מעשה
 דתנן יש להן מעשה
 ליה דתנן אין להן
 הרמון והאגוז שחקקום
 או שהתקינום לכך
 שיש להן מעשה
 ואין

כמלא זאור דסני ליה צהליכוו לחורא דלקמן ודף (:) אלף ככל דהו
מהדר לאוקומי אפילו בזהמל: קטן י' לו מחשבה בא אין לו
מחשבה. בגון פשיטא קדים דכעי כוונה דלפישן במעמחא
קמייחא דזכאים ודף ז'. ושטן שר עולה לשטן מי הוא כוונה לו
לף: **אמר ליה רבי אמי**. לר' חייא בר אבא וטבעי ליה מעשה אי
לא שמיע לר' יוחנן הך ממתינן דלקמן האלון והרמון דמן דה
דש לכן מעשה טבעי ליה נמי אפילו אלא י' מחשבה עם מעשה
המוכרע עליה שכן הוא בגון קיימא עליה דברוס ואמר הרמי מביא
לפשוט לשטנה לעולה שאנה שרה דברוס טבעי ליה נמי אי משו
להאי מעשה כוונה לו לף: **מ"ט מעשה**. דפשיטא ליה משום
דשמיע ליה הא דמן בהאלון והרמון דש להם מעשה: **מחשבה**
נמי לא טבעי ליה. ומפישוט לא מההיא משנה גופה דמן דה בא
לש מחשבה: **האלון**. פרי הוא שקורין גלאנ"ך: **שקקוס**. וקבו
קבס קטן דגדיהן והילואי האילב סורדיה הנקב: **למוד כסס עפר**.
דכך שהתקוקות עושין לשחק: **עמאין**. מקבלין טומאה: **שיס לכן**
מעשה. בגון זה שמעשיהן מוכיחין דלשם כלי נמסותו וגם הם
אומרים קן ויש כאן מעשה ומחשבה המורידים אותו לתורת כלי:
ואין

מן המחשבה היינו מחשבה גרדא הכי נמי הוא מני למימר כי
 דלמה ליה למינקט כי קא מיבעיא ליה מחשבתו ניכרת מחוך
 סתם ולא פירשו למוד בהם עפר ולקח מאוויס ומיהו לפי האסוקא
 ר' העולם חרש שוטה וקטן אע"פ שנחבטו וקח אינן צרי אלא
 ר' העולם ואין משמע מן אלא משמע אפילו נחבטו בשעת העלאה
 יותן לר' יוחנן דלמך מחשבה ניכרת מחוך מנשה מועלת דהיינו
 פני הכנימה העולם ועוד קשה מדקאמר או דלמא מקום הוא דלא
 מיבעיא לן אע"פ שזוהא משמע בלא דיבור ונראה לפרש דאמירתו
 יטא דהס חוקיקס לצורך בית קיסל עומד עפר ולקח מאוויס דקטו
 כדי לקבל חשב מנשה גמור אע"פ שלא פירש ומנשה גרוע כמו
 נחבטו לכן אינן צרי יותן אכל מחשבתו ניכרת מחוך מעשיו היינו
 יא ליה אי חשיב מנשה שכן נראה יותר שלכן נחבטו ומיהו אע"פ
 נקום הוא דלא יאמר ליה ואפילו פירש לא מהני כי הלא העולם
 ש"ס ש' תלנות קאמ קאמ הכנימה יודעי ללד השני אלא שיעור
 ר' אכל העלאת קטן סתם לאו ר' יוחנן ואפילו העלאת גדול סתם
 סתמא הרי הוא בלא יותן דלדבריה דייק מסיפא דקטני גדול נחבטו
 עלום התינוקות משמע בירושלמי שכן צרי יותן דכריש מסכת תרומות
 הן בעל ושמה האי תפוס בהן בעל היינו היפך בהן דקא"ר יוחנן
 בירושלמי גבי חמשה לא יאמרם ואם תרמו אין תרומתם תרומה

סדש

מִן תָּמָּד רָא עֵינֵינוּ בּוֹנֵה לְשִׁיחָה. חִימָה דְמַמְעֵה הֵכָּה דְחָרֵשׁ שׁוּטֵה וְקָטָן לָאוּ דְנִי כּוֹנֵה וְיִנְהֵי אֶפְלִי אַחֲרֵי עוֹמִידֵי עַל גִּבּוֹן וְיִסְכּוּר פִּי"ב דְּגִיטִין (דף כ"ג:) מִן הֵכָּה כְּסִירֵי לְכַתּוּב אֵת הַגֵּט אֶפְ"ר חָרֵשׁ שׁוּטֵה וְקָטָן וְיִסְכּוּר גִּבּוֹנוֹ וְהֵלָּל לָאוּ דְנִי דְעָה יִנְהֵי וְיִמְשִׁי שְׂגִדְלוּ עוֹמֵד עַ"פ אֲלָמָן דְּנִי כּוֹנֵה לְשִׁיחָה

ויניחו כשגדול עומד ע"ג וי"ל (ו) כגדול
 עומד ע"ג היינו שמתלמדין אותם
 ומוחזקין אותם לעשות לשמה אבל
 הכא לאחרים רואים אותם כגדלים
 קאמר חס"ד ע"ג דברים פירקין (נעל
 ק"ג.) קרי לאחרים רואין אותם גדול
 עומד על גביו וז"ל דב"פ מ"ז
 חלילה ויבאנו (ק:) אמר השרש שנהלך
 והתשרש שחללה ויחללנו נמי הקטן
 חלילה פסולה ויפסדו המם המם
 ותרשע משום דלאו בני קרייה נינהו
 וקטן משום דליש כמיז כפרסה
 והשאת חפיון (ק:) דבעין כוונה
 כדאמרין המם (ק:) דחלילה
 פסולה עד שיכוונו שניהם וי"ל דחלילה
 בצית דין הוה כגדול עומד על גביו
 שמוהירין אותו לעשות לשמה וימיהו
 קשה מדתניא בחוספסא(י) דשטה לאו
 כה חלילה הוה וזו חשידי צ"ע כמו
 גדול עומד על גביו אפילו שוטה נמי
 כמו גבי גט וי"ל דלגבי גט מהני
 דבגט מוכחא מילתא טפי דעבד
 לשמה (א) כשמניחין לכתוב שמו ושוטה
 נמי עזרו ושם עירה לכתוב אפילו
 כשטעה מהי כשגדול עומד על גביו(י)
 דמן חבירי. שם מקום כדאמרין
 כדנאשית רבם (א) צימי חבירי
 מנקה ביטא הוה: ז"ל חס"ד סבין
 ונעוצה כביתא. הוה חשיב מתבטין

לחתיכה בדמויה לקמן בפ"ב (דף לה.) גבי נפלה סמין ושחטה וקטע
לרבותא דריבין דלפ"ג דהתכין לחתיכה מפלי עד שיתכין לחתיכה
סימנין אבל לא נתן מסך ואפילו לא מתכין לחתיכה כגון הפיל
דריבין וכן משמע בדמויה לקמן בפ"ב (סע.):

קמ"י י"ו חושבה א"י ו' חשבה. פירש בקונטרס כגון נבשית
קדשים דליף בריש וזכרים (דף ב.) דנעילא לשמה ושחט קטן
עולה לשמה מי הו' כוונה או לכו' קיימ' הא ההם שפעם דקמחא שלא
כשר משום דזכרים סתמא לשמן קיימ' ופול עד שזיון שלא
לשר משום דזכרים דקטן גרמ דליף ו' דעת להנין שם קדשים
וסבר שם חולין והוה ליה מתעסק ופסול דלאמרינן כוזבים בסוף
פרק (דף י"ג) (דף ע"ו) ב"ש (א' אומרין) לשם חולין כשרה משום חולין
פסולה ואפילו אומר הקטן יודע אי שם קדשים ולשמן אי מתכין
בנעילא או כוונתו כוונה ודילמא לא מהניא אס' אין מעשיו מושמין:
ותיב' י"ה מעשה. כל המעשה פירש בקונטרס דמעה שם
הדבור חשיב מעשה ומחשבה גרידא היינו דבור בלא
מעשה ומחשבתו יכרת מתוך מעשיו היינו מעשה בלא גידור ואין
לשון הש"ס משמע דכדרי' ליה להם מעשה משמע כגוף גרידא אף
ל"ן שלא אמר כלום דלמיל' שטלי' בזהמרה כחו במעשה א"כ

כי הרי דקמינ יש להם מעשה דהיינו מעשה עם המחשבה ואין
מחשבה דהיינו מחשבה עם המעשה ואין להם מעשה גרדא ועו
מעשו כגון דקיימא עולה כי היל למימא כגון אלון ורמון שחקקין
דבעי מלאוירימא יומא חא דנקט דקיימא עולה כי ועוד לא רב
והלא יש מעשה דבור ונקוטאמר דחק לפרש אש"פ שבתווי לבן
קאמר ועוד אפילו העולם סתם ולא פירשו מפני הכנימה ליהוי לבן
מעשה בלא דבור ומיהו שמא אותו מעשה גרע יותר מדאי דשמא
איתרמי ליה משמע דאי לאו משום דלית לן למיתלי בכי לא היה
לא מועלת ולא מורדת אלא מעשה גמור כגון הריץ דללון ורמון ד
אורחא דמיתא נקט קרש וי"ה לשם טורח ואין ויין הריץ חוקקין
היהא דהעולם קרש שוטה וקטן כגון מועיל ה'דבור דקדקתא אש"פ
שמוכח קצת כגון עולה דקיימא דדרום ואחיהו בנפון ושחטה קמי
שלא פירש או דילתא לאו מעשה גמור הוא שאני יכול לתלות משום
ושטעו מהיהא דקא"ר יוחנן אה היפך ביד הרי הנן אש"פ
דלאו לתלות מפני הטל כין דלאחר צדק הטל מצד חדר מהפך לגד
שמא לא היתה מועלת ואין לדקדק מפני הכנימה אינן כבי יוחנן
לכך הרי הם כבי יוחנן הא סתמא אינן כבי יוחנן ומיהו אם בשעת הטל
מייתי קך משנה ומפרש ואחורו מעשה שולן האמר רב הונא בתפוס
הבא אי נמי כשהטל יורד מעלה אותן ובהטל פוסק מורידן

ד א מ"י פ"ד מהלכות
 שמיטה הלכה (ד) (ה)
 פתח עשן פנ עושה י"ד
 סתם א פתח ה:
פ ב ג ד מ"ד פ"ג שם
 הלכה י"ד (יב) פתח
 שם עושה י"ד סתם ג:
פ ה מ"י פ"א מהלכות
 פסולי מוקדשין הלכה
 י:
צ ו מ"י פ"ב מהלכות
 גזים הלכה א:

שיטה מקובצת

א תבטי ליה נמי אמר
יש עם המחשבה מעשה:
ב בערייתו והוציאו האוכל
דרך הנקב: **ג** טמא דעביר
לשמה שבמכמבין לכתוב:
ד כדאמר' בוכחים בס"פ
ב"ש חטאה לשם חולין
כשרה: **ה** והעלום חשו
אנו מועיל אפילו עם דבור
דקדקתי: **ו** כדי שיצא לעד
הטעם של שיתול: נ"ב נ"א
כדי שיצא מצד אחר:

רבינו גרשום

לשום בבלות באשפה אל
פישט באשפה שביבת
ש' שמלותק שור אהר
דברי מתי: ש' ש' דברי
אדרי: ר' (הסם) [נמחלה]
אמרן נראן דברי ר'
הרה ורסא באשפה
בבבת (הסם) [וארס]
סן נראן דברי ר' חננא
דמרי: באשפה לשם
דלמא סמא ורסא סמא
למור סן לחסות ר' יהודה
אקסו נראן דברי ר' יהודה
אמר (אס) ר' [וארס]
סן ל' וס' חסית
באשפה ששקס וס':
שסא יקללן באשפה
לבאה. וארס
אין מוסרן ללן חורין
למחלה למור באר
שאול חסית בורא
מוסר: ללן: ששקס
אין חא ללן בעין
כוות לחסית. למור
חסי: ששקס וארס
רואן נראן חסיתן
אס' סאין מוסרן
לשם חסית: ר' נתן ר'
(לחסי): ששקס ורסא
דלמא למור שסמס
לנורן חסין כמול ורסא
נעצא נמחלה לאחוריה
והשקס חסית ורסא
דלמא: קטן ר'
חששנא אין אן לחסית
למור ללן חסית ורסן
לר' שומאן כמחשבה
נעסין חסין בעין לעשית
ללן: מחשבה סן קין
לר' סמאא כמחשבה
ללן ורסא: קטן ר'
למור אס קטן חסית
אחא אס עשיל סא
ואם לר' ורסא אן מרסא
ל' מוסר ללן חסית
קטן אן מרסא ר'

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones